

PLAN DZIAŁANIA
KZ nr 501
ds. Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i
Alarmowych Systemów Zabezpieczeń

STRESZCZENIE

Komitet Zadaniowy ds. „Usług w zakresie systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń” jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z Komitetem Technicznym CEN/CLC/TC 4 Project Committee - Services for fire safety and security systems (Komitet projektowy ds. Usług w zakresie systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń). Komitet Techniczny CEN/CLC/TC 4 opracowuje Normę Europejską ustalającą wymagania ogólne i szczegółowe dla firm i ich personelu (np. kompetencje), zajmujących się świadczeniem usług dla zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego i zabezpieczenia technicznego obiektów. Norma będzie określać wymagania dotyczące firm oraz ich pracowników oferujących usługi w zakresie planowania, projektowania, montażu, instalowania, uruchamiania, konserwacji i napraw systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń (działających na miejscu i zdalnie za pomocą środków elektronicznych), jak również instruowania i szkolenia klienta – użytkownika takiego systemu. Będzie to podstawowa (bazowa) norma dotycząca usług związanych z ww. systemami umożliwiającą certyfikację firm usługowych. W pracach nad tą normą zostaną wykorzystane wymagania sformułowane w istniejących krajowych normach i innych dokumentach normalizacyjnych, takich jak: niemiecki *DIN 14675 „Fire detection and fire alarm systems – Design and operations”* oraz *VDE 0833 Part 1 – 4 „Alarm systems for fire, intrusion and hold-up”*, brytyjski *BSI DD263 „Intruder and hold-up alarm systems. Commissioning, maintenance and remote support. Code of practice”*, francuski *NF X50-785 “Services provided by electronic security systems companies”*. Zastosowanie wymagań zawartych w normie powinno skutkować podwyższeniem kwalifikacji firm usługowych dostosowaniem systemu zabezpieczeń do potrzeb klienta, jego funkcjonalnością oraz wysoką jakością systemów i usług z tym związanych.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KZ

Badania przeprowadzone na zlecenie Komisji Europejskiej wykazały bardzo dużą fragmentację rynku bezpieczeństwa i zabezpieczeń w Europie. Dotyczy to zarówno produkcji urządzeń jak i usług. W Polsce sytuacja jest szczególnie dotkliwa, ponieważ dotychczas nie powstał spójny system oceny jakości firm ani kwalifikacji osób działających w obszarze bezpieczeństwa i zabezpieczeń.

W lipcu 2010 r. niemiecka jednostka normalizacyjna DIN złożyła propozycję rozpoczęcia prac normalizacyjnych z zakresu działań i usług dotyczących systemów zapewnienia bezpieczeństwa obiektów. Sformułowanie „**systemy bezpieczeństwa pożarowego i alarmowe systemy zabezpieczeń**” obejmuje systemy wykrywania pożaru, gaszenia pożaru, dźwiękowe systemy ostrzegawcze, alarmowe systemy sygnalizacji włamania i napadu, kontroli dostępu, systemy CCTV, systemy osobiste, odprowadzania dymu i ognia/ciepła, transmisji alarmu, systemy kontroli wyposażenia wykorzystywanego do ewakuacji i na drogach ewakuacyjnych oraz systemy stanowiące kombinację ww. systemów. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter takich systemów, DIN zaproponował wspólne działanie Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego CEN i Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Elektrotechniki CENELEC.

Skutkiem złożenia przez DIN wniosku w sprawie utworzenia Wspólnego Komitetu Projektowego CEN-CENELEC (CEN/CLC/TC 4) ds. „Usług w zakresie systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń” (*CEN-CENELEC Joint Project Committee on 'Services for fire safety and security systems'*), międzynarodowej akceptacji przez członków krajowych UE (Przyjęcie w październiku uchwały Rady Technicznej CEN BT C85/2010 i podjęciu w listopadzie decyzji Rady Technicznej CENELEC D137/C176) oraz po zatwierdzeniu przez Wspólną Grupę Prezydencką CEN-CENELEC-ETSI, było zarejestrowanie komitetu jako CEN/CLC/TC 4. Komitet działa pod przewodnictwem CEN, a jego sekretariat prowadzi niemiecka jednostka normalizacyjna DIN. Program prac normalizacyjnych Komitetu Projektowego został zatwierdzony przez CEN/BT w 2011 r.

1.1 Opis środowiska biznesowego

Komitet CEN/CLC/TC 4 realizuje, przekazane do CEN, mandaty Komisji Europejskiej M/340 i M/371 oraz zapisy dyrektywy unijnej dotyczącej usług. Działania te są zgodne i stanowią realizację artykułu nr 26 dyrektywy, z którego wynika, że kraje członkowskie powinny we współpracy z Komisją Europejską działać w kierunku zachęcania instytucji i innych podmiotów zapewniających bezpieczeństwo pożarowe i zabezpieczenie do działań zapewniających odpowiednią jakość usług i działań służb, głównie straży pożarnej. Można to osiągać poprzez:

- certyfikowanie lub ocenę usług i działań odpowiednich służb i innych dostawców przez niezależne instytucje/organy;
- wykonywanie swoich własnych kart jakościowych lub korzystanie z opracowywanych przez profesjonalne organy wspólnoty (*np. Euralarm*) kart i znaków jakości.

Kraje członkowskie są także zobligowane do tego by, we współpracy z Komisją Europejską, zachęcać do opracowywania Norm Europejskich, których celem jest wzmocnienie kompatybilności pomiędzy różnymi służbami i dostawcami usług w krajach członkowskich, informowanie odbiorców i określanie jakości realizowanych usług. Dzięki istnieniu norm zwiększa się konkurencja, otwartość i odpowiedzialność dostawców.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Środowisko biznesowe usługodawców w zakresie systemów zabezpieczeń i bezpieczeństwa jest w Polsce bardzo liczne, ale trudne do oceny ilościowej i jakościowej. Obejmuje zarówno firmy koncesjonowane jak i bez koncesji. Tworzą je zarówno firmy jednoosobowe jak i duże przedsiębiorstwa. Nie ma obowiązku zrzeszania się ani uzyskiwania jakichkolwiek certyfikatów. Działające w tym obszarze stowarzyszenia oraz izby gospodarcze skupiają tylko niewielką część aktywnych podmiotów gospodarczych. Komitet będzie prowadził starania zmierzające do pozyskiwania środków finansowych zarówno na aktywne uczestnictwo w pracach Komitetu Technicznego CEN/CLC/TC4 jak i na wydanie polskiej wersji normy europejskiej opracowanej przez ten komitet. Głównymi sponsorami powinny być organizacje gospodarcze: stowarzyszenia oraz izby gospodarcze skupiające firmy świadczące usługi w zakresie systemów ochrony przeciwpożarowej oraz zabezpieczeń elektronicznych obiektów.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KZ

Podstawową korzyścią z realizacji prac KZ 501 powinno być wydanie Polskiej Normy umożliwiającej certyfikację firm usługowych oferujących usługi w zakresie zabezpieczeń technicznych. Wprowadzenie certyfikacji usług- dobrowolnej lub częściowo obligatoryjnej - umożliwi podniesienie ogólnego poziomu świadczonych usług oraz wyłonienie grupy firm profesjonalnych.

Opracowanie normy umożliwi swobodny przepływ w obszarze Jednolitego Rynku Europejskiego działań i usług związanych z planowaniem i projektowaniem, planowaniem instalacji, instalowaniem, odbiorem i przekazaniem oraz utrzymaniem i naprawą systemów ochrony przeciwpożarowej, systemów ochrony przeciwpożarowej i systemów ochrony obiektu, którymi są systemy wykrywania i sygnalizacji pożaru, systemy stałych urządzeń gaśniczych, systemy alarmowe sygnalizacji włamania i napadu, systemy kontroli dostępu, systemy alarmowe osobiste, systemy monitoringu wizyjnego oraz kombinacje tych systemów. Obecnie jedynie w niektórych krajach istnieją przepisy i normy związane z usługami w zakresie bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń. Swobodny przepływ ww. usług podniesie ich jakość i zapewni większe bezpieczeństwo instalowanych w ramach tych usług urządzeń i systemów.

3 CZŁONKOSTWO W KZ

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KZ i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura SZJ nr Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KZ. Każdy członek KZ realizuje zadania KZ poprzez swoich reprezentantów.

Poniżej zamieszczono adres strony internetowej z aktualnym składem KZ.

http://pkn.pl/sites/default/files/sklad_kz_501.pdf

4 CELE KZ I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cele KZ

Celem działalności KZ jest stworzenie bazy merytorycznej umożliwiającej każdemu podmiotowi polskiemu śledzenie postępu Komitetu CEN/CLC/TC 4 i zapewniającej możliwość zgłaszania własnych wniosków i postulatów. Obowiązkiem KZ 501 jest transferowanie zgłoszonych uwag na forum CEN/CLC/TC4 oraz reprezentowanie

interesów krajowych przy opracowywaniu Normy Europejskiej. W kolejnym etapie do zadań KZ501 będzie należało zapewnienie właściwego forum do opracowania polskiej wersji językowej ww. Normy Europejskiej, która będzie podstawą realizacji procesów jakościowych. Opublikowanie EN opracowanej w CEN/CLC/TC 4 zaplanowano na kwiecień 2014 r., co oznacza możliwość rozpoczęcia prac nad wprowadzeniem polskiej wersji językowej po tej dacie i zakończenia najpóźniej w 2015 r.

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KZ

W czasie do zakończenia prac przez CEN/CLC/TC 4 Komitet Zadaniowy będzie stanowił forum na terenie kraju do dyskusji w zakresie normalizowanej tematyki. W tym celu KZ będzie współpracował z innymi zainteresowanymi tym tematem Komitetami Technicznymi tj. KT 52 Systemów Alarmowych Włamania i Napadu, KT 244 Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo - Gaśniczych, KT 264 Systemów Sygnalizacji Pożarowej, KT 306 Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności i inne. Będzie również prowadził działalność popularyzatorską w celu dotarcia do innych zainteresowanych. Po opublikowaniu Normy Europejskiej KZ będzie w stanie niezwłocznie (bez zbędnej zwłoki czasowej) przystąpić do wprowadzania polskiej wersji językowej ww. normy. Działalność KZ do czasu opublikowania Normy Europejskiej powinna zagwarantować skrócenie czasu wprowadzania do portfolio norm krajowych polskiej wersji językowej ww. normy.

4.3 Aspekty środowiskowe

Stosowanie normy powinno zapewnić podniesienie jakości usług związanych z realizacją bezpieczeństwa pożarowego i instalowaniem alarmowych systemów zabezpieczeń, a przez to zwiększenie bezpieczeństwa osób i środowiska chronionych przez instalowane urządzenia i systemy.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KZ I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Program pracy normalizacyjnej jest uzależniony od planowego realizowania prac w CEN/CLC/TC 4. KZ w czasie do zakończenia prac przez CEN/CLC/TC 4 będzie prowadził rozmowy z podmiotami mogącymi sfinansować prace związane z wprowadzeniem polskiej wersji językowej Normy Europejskiej opracowanej w CEN/CLC/TC 4.

Norma opracowana przez Komitet Techniczny CEN/CLC/TC 4 będzie normą podstawową dotyczącą całego rynku zabezpieczeń technicznych. Może być podstawą do opracowania norm aplikacyjnych określających specyficzne i bardziej szczegółowe wymagania dotyczące firm specjalizujących się w określonych rodzajach systemów bezpieczeństwa lub zabezpieczeń.

Komplementarnie do normy dotyczącej firm usługowych powinna powstać norma umożliwiająca certyfikację specjalistów. Oba rodzaje norm mogą być normami europejskimi lub normami krajowymi. Do zadań komitetu KZ501 należy określenie zapotrzebowania na takie normy oraz podjęcie stosownych działań.